สรุปผลตรวจราชการและนิเทศงานกระทรวงสาธารณสุข

กรณีปกติ รอบที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เขตสุขภาพที่ 5

ประเด็น: Area Based (ปัญหาสำคัญของพื้นที่)

หัวข้อ : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพประชากรข้ามชาติ

(Migrant Health Workers)

โดย แพทย์หญิงอรวรรณ ตะเวทิพงศ์
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี
ณ วันที่ 1 เมษายน 2565

ประเด็นการตรวจราชการและนิเทศงานที่มุ่งเน้น รอบที่ 1

ตัวชี้วัด: ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพประชากรข้ามชาติ

	เป้าหมาย	มาตรการที่ดำเนินงานในพื้นที่	แนวทางการตรวจ ติดตาม	ผลลัพธ์ที่ต้องการ
1	วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้านสุขภาพ	• วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพ • จัดลำดับความสำคัญของปัญหาสุขภาพและบริการสุขภาพ	• คณะกรรมการด้านการพัฒนาระบบบริการสุขภาพประชากรข้ามชาติระดับเขตกำกับติดตาม ประเมินผล ตามแนวทางการตรวจราชการ • ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย	จังหวัดมีประเด็นในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพประชากรข้ามชาติที่สอดคล้องกับปัญหาและสถานการณ์
2	การพัฒนากลไกการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเอกชน และภาคประชาชน	• ทบทวนต้นทุนการทำงานด้านการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ • วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย • จัดตั้งคณะทำงาน/บูรณาการ การทำงานร่วมกันระหว่างภาคีเครือข่าย		จังหวัดมีกลไกหรือมีคณะทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเอกชนและภาคประชาชน

Small Success

3 เดือน

- จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและระบุประเด็นในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพประชากรข้ามชาติที่สอดคล้องกับปัญหาและสถานการณ์
- มีกลไกหรือคณะทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเอกชน และภาคประชาชน
- ระบุกำหนดเป้าหมายการพัฒนาระบบบริการสุขภาพประชากรข้ามชาติ

6 เดือน

- มีแผนงานปฏิบัติการหรือโครงการที่ตอบสนองปัญหาในพื้นที่
- มีแผนการพัฒนาระบบข้อมูลประชากรข้ามชาติ
- มีแผนพัฒนา อสต.

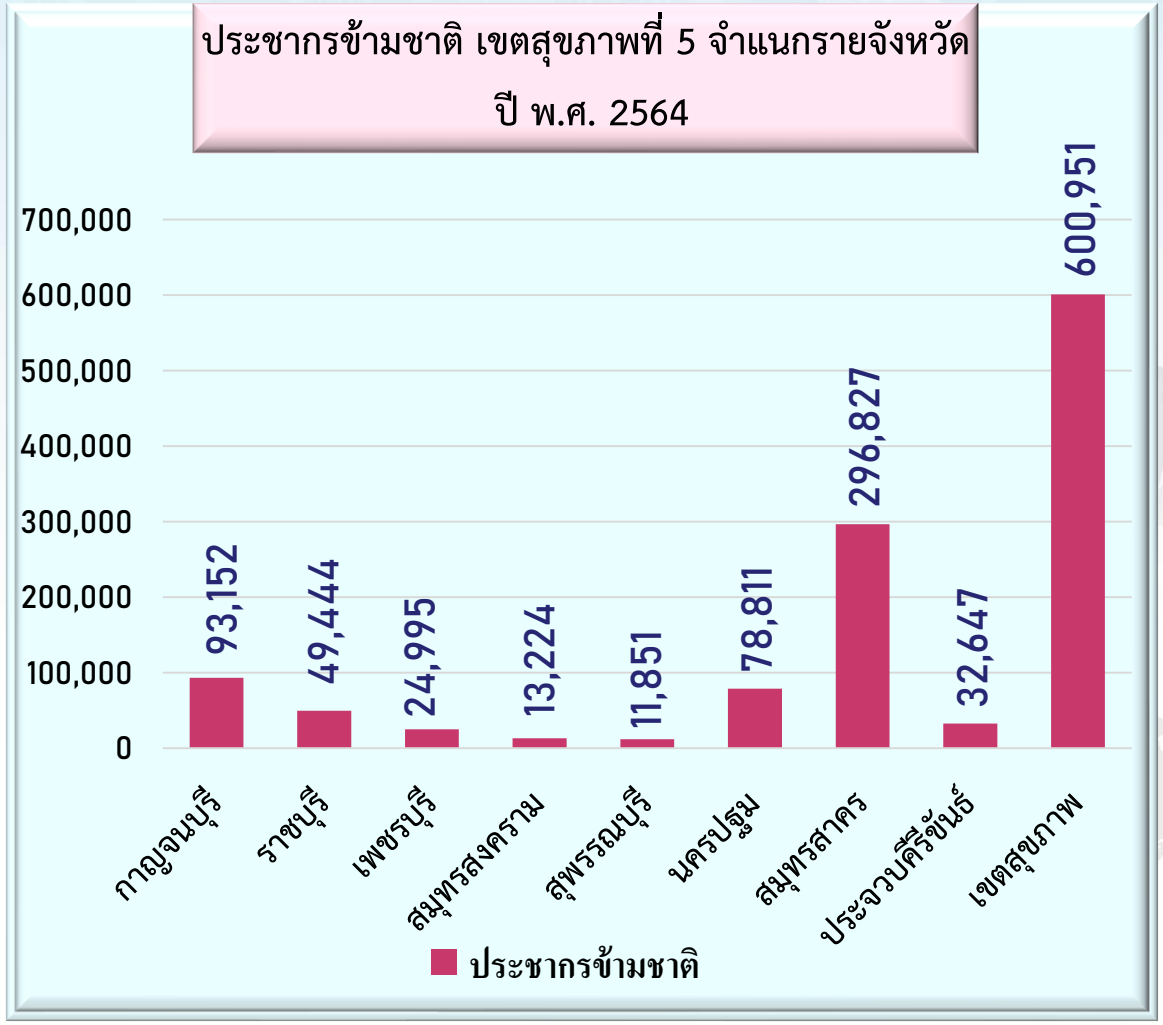
9 เดือน

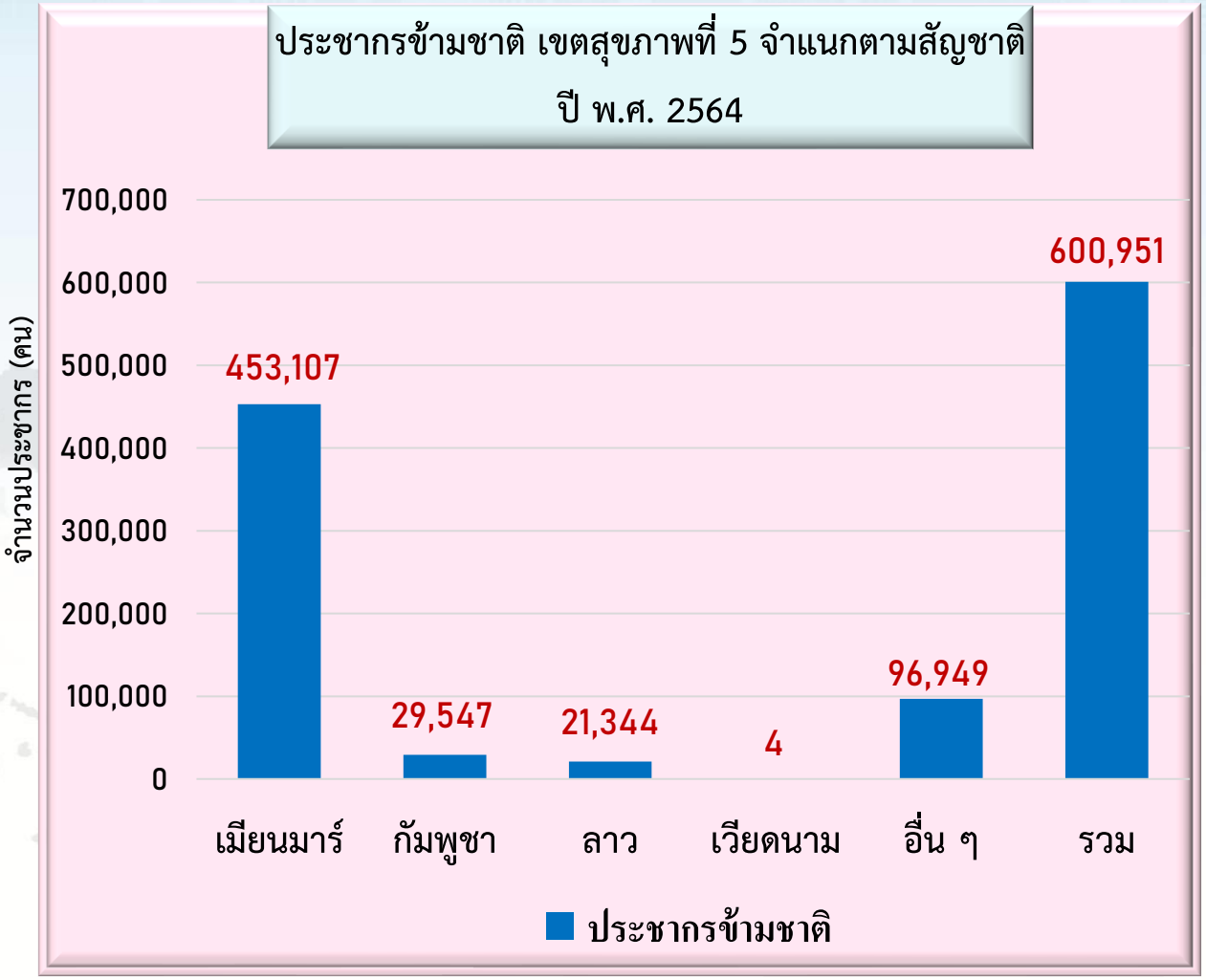
- มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด
- มีการกำกับ ติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินงาน อย่างน้อย 1 ครั้ง

12 เดือน

- มีผลการดำเนินงานเกิดขึ้นตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด (ระบบข้อมูล, อสต. เพิ่มขึ้น, และมีบริการสุขภาพ)
- มีบทเรียนและข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับการทำงานในปีต่อไป
- มีต้นแบบของระบบบริการสุขภาพที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่

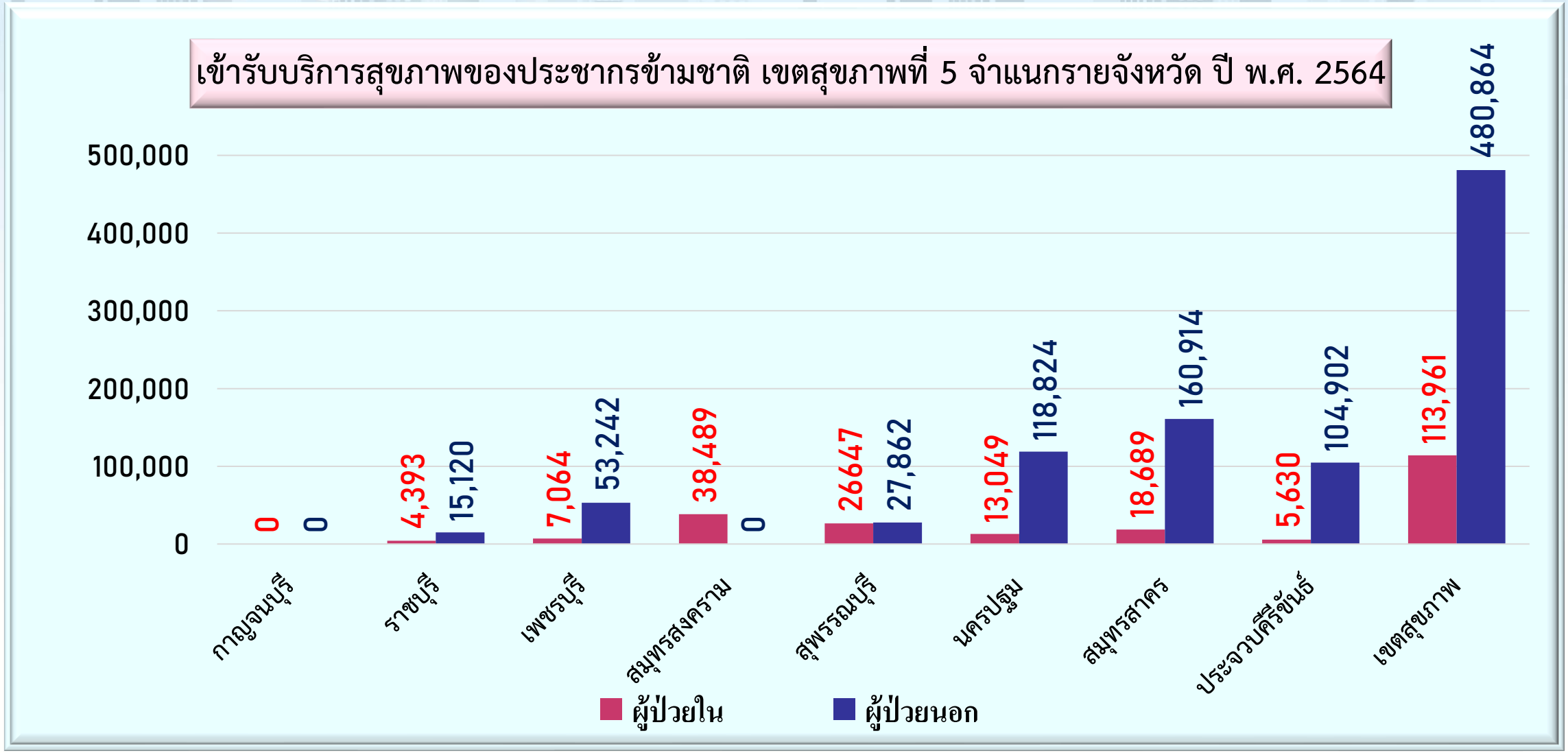
สถานการณ์ประชากรข้ามชาติ

ที่มา: 8 จังหวัด เขตสุขภาพที่ 5

สถานการณ์ประชากรข้ามชาติ (ต่อ)

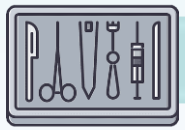
ที่มา: 8 จังหวัด เขตสุขภาพที่ 5

สถานการณ์ประชากรข้ามชาติ (ต่อ)

ผู้ป่วยนอก

1. รับบริการเพื่อการตรวจและชันสูตร

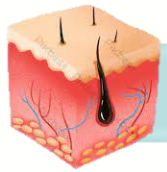
4. รับบริการ เพื่อหัตถการ

3.บุคคลที่มีอาการเกี่ยวเนื่องกับโรคติดต่อ

2. ตรวจคัดกรองก่อนการคลอด

5. เนื้อเยื่อผิดปกติ

การเข้าถึงบริการสุขภาพ 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2564

ผู้ป่วยใน

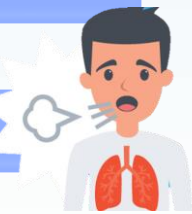
1. บุคคลที่มีอาการเกี่ยวเนื่องกับโรคติดต่อ

3. การเกิดของทารก

2. ปอดบวม

4. การตั้งครรภ์และการคลอด

5. มารดาที่มีปัญหาเกี่ยวกับทารกในครรภ์ ถุงน้ำคร่ำ และปัญหาในระยะคลอด

ที่มา: 8 จังหวัด เขตสุขภาพที่ 5

สถานการณ์ประชากรข้ามชาติ (ต่อ)

การสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

1. ฝากครรภ์

2. บริการหลังคลอด

3. วางแผนครอบครัว

4. สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

การควบคุม ป้องกันโรคโควิด 19

1. การคัดกรองเชิงรุกในกลุ่มเสี่ยง (PCR)

2. เฝ้าระวังโดยการคัดกรองด้วย ATK

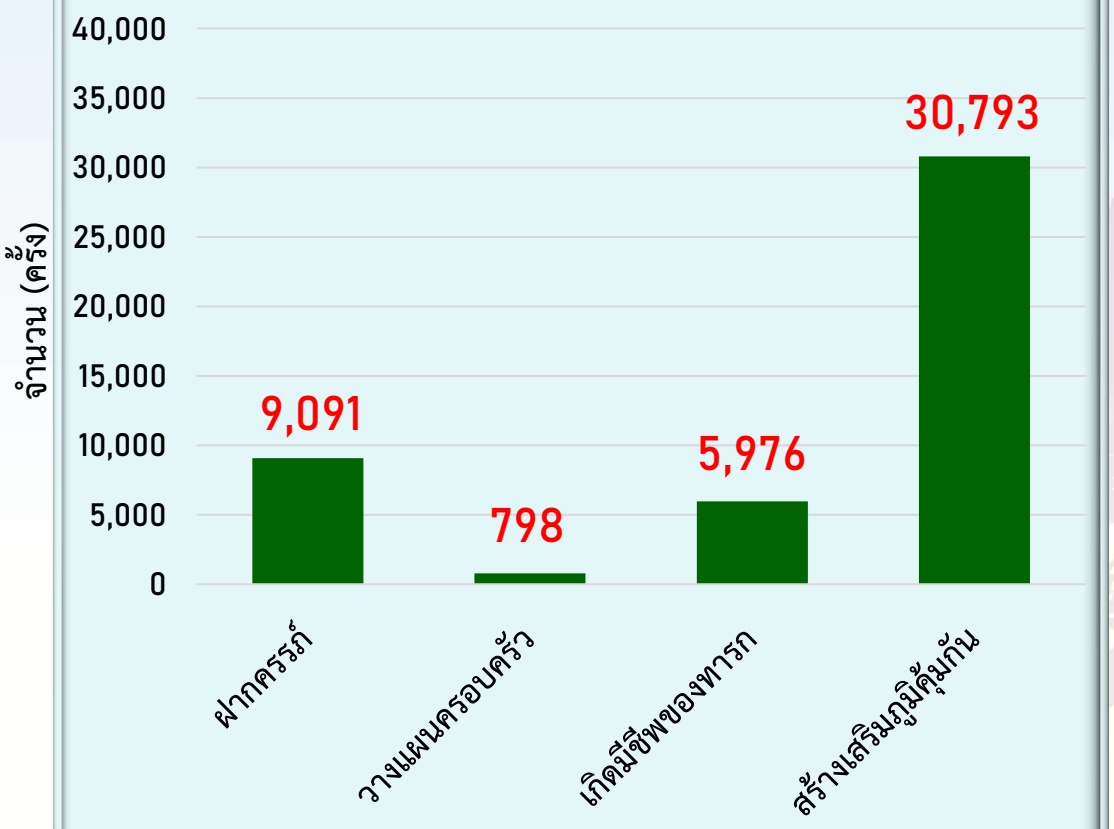

3. เร่งรัดการฉีดวัคซีนในกลุ่มประชากรข้ามชาติ

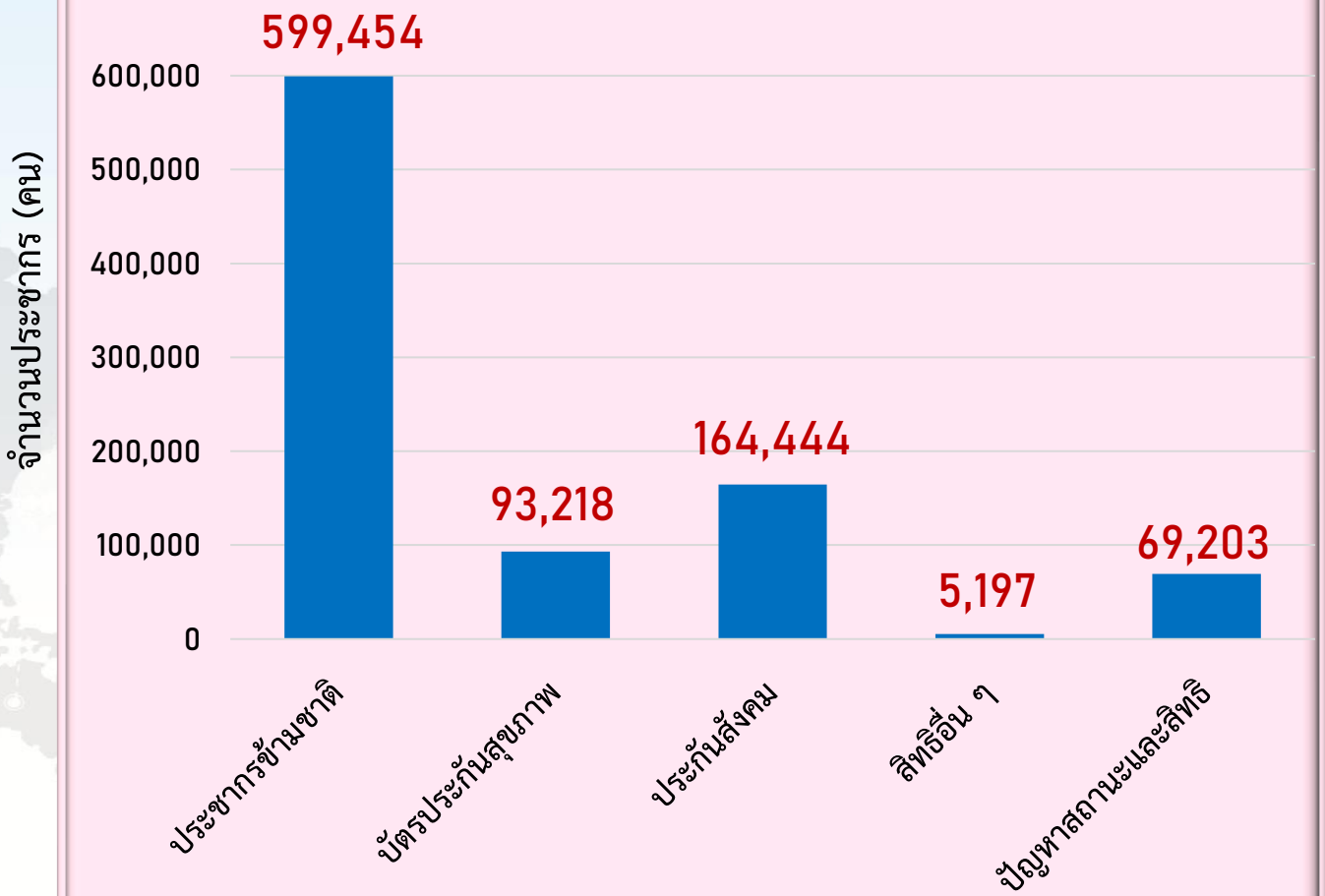
ที่มา: 8 จังหวัด เขตสุขภาพที่ 5

สถานการณ์ประชากรข้ามชาติ (ต่อ)

การเข้ารับบริการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกัน และควบคุมโรค ของประชากรข้ามชาติ เขตสุขภาพที่ 5 ปี พ.ศ. 2564

สิทธิการรักษาพยาบาลของประชากรข้ามชาติ เขตสุขภาพที่ 5 ปี พ.ศ. 2564

ที่มา: 8 จังหวัด เขตสุขภาพที่ 5

การพัฒนาอาสาสมัครต่างด้าว (อสต.) เขตสุขภาพที่ 5

อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (อสต.)

- ปี 2564 จำนวน 1,924 คน
- เป้าหมาย ปี 2565 จำนวน 1,715 คน

ครูฝึก

- ปี 2564 จำนวน 40 คน

แนวทางการดำเนินงานในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ 2565

จังหวัด	โครงการ/กิจกรรม
กาญจนบุรี	1. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนางานสาธารณสุขชายแดน
	2.โครงการพัฒนาศักยภาพพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
	3. โครงการพัฒนาศักยภาพประชากรต่าง (อสต.) ในการจัดสุขภาพชุมชน
ราชบุรี	โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว และอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงงาน สถานประกอบการ
เพชรบุรี	1. โครงการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (อสต.) (ต่อเนื่องจากปี พ.ศ.2564
	2. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคคนต่างด้าวและแรงงานต่างด้าว (ระบบ e-SUC1 ต่างด้าว)
สมุทรสงคราม	โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว และอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงงาน สถานประกอบการ จังหวัดสมุทรสงคราม
สุพรรณบุรี	การพิสูจน์และยืนยันตัวตนในระบบบริการสุขภาพประชากรข้ามชาติ

แนวทางการดำเนินงานในระดับจังหวัด ปีงบประมาณ 2565

จังหวัด	แผนงาน/โครงการ/มาตรการ
นครปฐม	โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขแรงงานต่างด้าว (อสต.) ในโรงงาน และสถานประกอบการ
สมุทรสาคร	1. การเสริมสร้างความร่วมมือของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดูแลสุขภาพประชากรต่างด้าวแบบบูรณาการ
	2. การอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (อสต.) ในสถานประกอบการ ให้ได้จำนวน 1,500 คน
ประจวบคีรีขันธ์	1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสุขภาพแรงงานข้ามชาติ
	2. การส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดูแลสุขภาพแรงงานข้ามชาติ

ความท้าทายของการดำเนินงาน

04 การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (P&P) เชิงรุก

05 ต่างด้าวขาดความรู้ ทักษะในการดูแลสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

03 ข้อจำกัดเรื่องภาษาในการเข้าถึงระบบบริการ

06 ขับเคลื่อนงาน อสต. ไม่ต่อเนื่อง (เคลื่อนย้ายเข้า-ออกนอกพื้นที่บ่อยครั้ง)

02 ระบบเชื่อมโยง ส่งต่อข้อมูลบริการและข้อมูลสุขภาพ ระหว่างหน่วยบริการ

07 ปัญหาสุขภาพส่วนใหญ่จาก 5 อันดับโรคแรก พบว่า เป็นกลุ่มหญิงตั้งครรภ์)

01 ระบบข้อมูลการยืนยันตัวตน, การจำแนกสิทธิ์การรักษา, ประชากรข้ามชาตินอกระบบ, ค่ารักษาพยาบาล, ประเภทสถานประกอบการ,การจำแนก 5 อันดับโรคแรก และจำนวน อสต. ยังไม่มีความชัดเจน

08 ไม่สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้ เนื่องจากเป็นแรงงาน Undocumented Worker

09 ประชากรข้ามชาติเคลื่อนย้ายเข้า-ออกพื้นที่บ่อยครั้ง ส่งผลให้การบริการสุขภาพไม่ครอบคลุม

11 คำนิยามของ ต่างชาติ ต่างด้าว ข้ามชาติ ไม่ชัดเจน

10 บางคนไม่มีหลักประกันสุขภาพ จึงไม่สามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลได้ ทำให้สถานบริการต้องแบกรับค่าใช้จ่าย

ข้อเสนอแนะ

11 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหา กระบวนการดำเนินงาน และบทบาทหน้าที่ของ Stakeholders ที่ดูแลเรื่อง Migrant health system

10 พัฒนาระบบ HIS Gateway ตามแนวทางของสำนักงานงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (ระดับสุขภาพ ควรเร่งรัดพัฒนาระบบ Hygge-HIE)

09 การจัดตั้งหน่วยปฐมภูมิที่รองรับแรงงานข้ามชาติ นอกจากโรงพยาบาล

08 เน้นการพัฒนางานสาธารณสุขชายแดน (Border health)

07 พัฒนาระบบบริการสุขภาพงานอนามัยแม่และเด็ก โดยเฉพาะการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาการคลอดในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ เพื่อนำสาเหตุที่แท้ไปพัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึง กลุ่ม NGO เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน

06 พัฒนากลไกการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันของภาคีเครือข่ายในพื้นที่ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่ม NGO และภาคประชาชน ในการแก้ไขปัญหาของจังหวัด

05 การจัดบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (P&P) เชิงรุก

04 ควรนำเสนอข้อมูลโครงสร้างการทำงานเรื่องคน เงิน ของ กลยุทธ์การทำงาน กิจกรรมหลัก เป้าหมายสูงสุด รวมถึง Small success ในแต่ละแผนงานที่จะดำเนินการขับเคลื่อนในปีงบประมาณ 2565 ให้ชัดเจนมากขึ้น

03 จัดอบรมพัฒนาองค์ความรู้ และส่งเสริมบทบาทของ อสต. ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมถึงการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน

02 วิเคราะห์ข้อมูล และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประชากรข้ามชาติ ได้แก่ การยืนยันตัวตน, การจำแนก 5 อันดับโรคแรก, การจำแนกสิทธิ์การรักษา, ประชากรข้ามชาตินอกระบบ, ค่ารักษาพยาบาล, ประเภทสถานประกอบการ, และจำนวน อสต.

01 วิเคราะห์สถานการณ์ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาของประชากรข้ามชาติที่อาศัยอยู่ทั้งในพื้นที่และนอกระบบอย่างแท้จริง

นวัตกรรม/Best Practice

จัดทำโปรแกรม e-SUC1 เพื่อเข้าถึงข้อมูล HDC (จังหวัดเพชรบุรี)

3

ระบบวิเคราะห์ใบหน้าเพื่อยืนยันตัวตน ด้วย Amazon Rekognition (จังหวัดกาญจนบุรี)

2

การให้ความรู้ Social media ได้แก่ Page Facebook และ App อสต. ออนไลน์ (จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม)

1

4

จัดทำป้ายหน่วยบริการ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ ไวนิล โปสเตอร์ และแผ่นพับ เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการให้บริการสุขภาพในโรงพยาบาล 3 ภาษา (ภาษาเมียนมาร์ กัมพูชา อังกฤษ) รวมถึง สร้าง Web Site 2 ภาษา (จังหวัดนครปฐม และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

ประเด็นที่กำกับ ติดตาม การตรวจราชการฯ รอบที่ 2

สมุทรสาคร **09** ○ การจัดตั้งหน่วยปฐมภูมิที่รองรับแรงงานข้ามชาติ นอกจากโรงพยาบาล

เพชรบุรี **08** ○ การพัฒนาโปรแกรม e-SUC1 เพื่อเข้าถึงข้อมูล HDC

ประจวบคีรีขันธ์ **07** ○ การพัฒนางานสาธารณสุขชายแดน (Border health)

กาญจนบุรี, ราชบุรี, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, สุพรรณบุรี, นครปฐม **06** ○ การจัดอบรมพัฒนาองค์ความรู้ และส่งเสริมบทบาทของอาสาสมัครต่างด้าว (อสต.)

สมุทรสาคร และประจวบคีรีขันธ์ **05** ○ โครงสร้างการทำงานเรื่องคน เงิน ของ กลยุทธ์การทำงาน กิจกรรมหลัก เป้าหมายสูงสุด รวมถึง small success ในแต่ละแผนงานที่จะดำเนินการขับเคลื่อนในปีงบประมาณ 2565 ให้ชัดเจนมากขึ้น

ราชบุรี, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, สุพรรณบุรี, นครปฐม **04** ○ การบริหารจัดการระบบบริการสุขภาพอนามัยแม่และเด็ก การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (P&P) และด้านอื่นๆ รวมถึงการใช้ภาษาในการสื่อสาร

กาญจนบุรี, ราชบุรี, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, สุพรรณบุรี **03** ○ การขับเคลื่อนการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันของภาคีเครือข่ายในพื้นที่ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่ม NGO และภาคประชาชน ในการแก้ไขปัญหาของจังหวัด

ทุกจังหวัด **02** ○ การพัฒนาระบบข้อมูลยืนยันตัวตน, การจำแนก 5 อันดับโรคแรก, การจำแนกสิทธิ์การรักษา, ประชากรข้ามชาตินอกระบบ, ค่ารักษาพยาบาล, ประเภทสถานประกอบการ, และจำนวน อสต.

ทุกจังหวัด **01** ○ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล และการเชื่องโยงข้อมูลของประชากรข้ามชาติที่อยู่ทั้งในและนอกระบบ

THANK YOU

